

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vedoucí práce

Autorka práce: Bc. Tomáš Brettl

Studijní program: Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy a střední školy český jazyk — základy společenských věd

Název práce: Realizace čtenářských lekcí na 2. stupni ZŠ: akční výzkum

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Jiří Štípek, Ph.D.

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje, vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C.	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium	A	B	C	N	NP
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP
Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP
Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP

¹ Jako předloha pro kritéria a hodnocení sloužila šablona Katedry preprimární a primární pedagogiky PedF UK. Děkujeme za možnost její úpravy a využívání.

Kritérium					
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/autorce závěrečné práce:

Téma diplomové práce Tomáše Brettla vychází z jeho pedagogické praxe a směřuje k profesnímu rozvoji v oblasti čtenářské gramotnosti u žáků na druhém stupni ZŠ.

Teoretická část vymezuje všechny základní pojmy a koncepty vztahující se k tématu závěrečné práce, tj. čtenářství, čtenářská gramotnost, roviny čtenářské gramotnosti, postavení čtenářské gramotnosti v současných kurikulárních dokumentech a dokumentech vzdělávací politiky, čtenářské strategie, výsledky relevantních výzkumů vztahujících se k úrovni čtenářské gramotnosti žáků a možnosti rozvoje čtenářství v praxi základní školy. Práce má kompilační charakter, nepřináší zcela nové poznatky (domácí či zahraniční) ani nové pohledy na zkoumanou problematiku, ale dobře čtenáře orientuje v základních pojmech, jejich definicích a principech. Diplomant Tomáš Brettl v ní prokázal, že je schopen vystihnout podstatu, pracovat s odbornou literaturou a kompilovat názory odborníků, pracovat s relevantní odbornou literaturou z domácí i zahraniční provenience. Teoretická (zejména kapitola 3) a empirická část jsou vhodně provázány.

Praktická část je designována jako akční výzkum, jež byl realizován na ZŠ v 6. ročníku, kde autor diplomové práce působí jako pedagog českého jazyka a literatury. Cíl výzkumu dobře konkretizují výzkumné otázky a metody sběru dat. Plán celého šetření včetně intervence byl dobře promyšlený s ohledem na skupinu žáků: od pretestu, přes naplánování a realizaci intervence včetně průběžné reflexe a následný posttest, který zhodnotil efekt všech intervenčních aktivit. Oceňuji, že intervenční lekce byly sestavovány tak, aby co nejefektivněji rozvíjely u žáků čtenářské strategie a dovednosti. Protože v rámci diplomové práce nebylo možné popsat všechny aktivity za celý školní rok, autor se rozhodl detailněji představit čtyři čtenářské lekce. Jejich pojetím prokázal, že je schopen vybrat taková literární díla, která mají vhodný didaktický potenciál a motivují žáky k četbě; plánovat výuku s ohledem na charakteristiky žáků a v souladu s konstruktivistickým pojetím výuky, funkčně uplatňovat metody RWCT a rozvíjet u žáků čtenářské strategie, a reflektovat výuku na základě předem promyšlených zpětnovazebních technik.

Další intervence byly vhodně zvoleny a stručně popsány: právě jejich synergií (čtenářské lekce, čtenářské dílny, záznamy o četbě, čtenářské prostředí včetně spolupráce s městskou knihovnou a projekt realizovaný v měsíci čtenářů) přinesly pozitivní efekty v rozvoji čtenářské gramotnosti vybrané třídy 6. ročníku ZŠ, kde autor celý rok působil, ale rovněž účinně posiloval čtenářskou kulturu celé školy.

Vhodné je také prezentování získaných a analyzovaných dat: diplomant přehledně vyhodnocuje data pretestu i posttestu (výsledky v tabulce doplňuje vysvětlujícím slovním komentářem). Limity práce diplomant sám pojmenovává – patří mezi ně metody sběru dat, které mohly být strukturovanější a detailněji představeny v textu práce.

Diplomová práce Tomáše Brettla je psána velice kultivovaným jazykem a přináší cenné poznatky do praxe, zejména pro učitele českého jazyka a literatury. Autor prokázal své znalosti jak teoretické, tak didaktické.

Závěrem Tomáši Brettlovi velice děkuji za jeho práci a zájem o zkvalitnění čtenářské gramotnosti a čtenářství vybraných žáků a přeji mu mnoho úspěchů v další práci!

D. Otázky k obhajobě

1. Jak mohl ovlivnit výsledky posttestu přirozený vývoj žáků během uplynulých devíti měsíců?
2. Uvádíte, že žáci se během školního roku zlepšily ve schopnosti metakognice – je tato dovednost rozvíjena systematicky na úrovni školy? Jak jste ji rozvíjel vy osobně ve výuce v této konkrétní třídě, co se vám osvědčilo?
3. To, zda metody RWCT a rozvoj kritického myšlení žáků přinesly efekt na straně rozvoji čtenářské gramotnosti není lehké posoudit. Jaké bychom mohli zvolit metody sběru dat, abychom dokázali tuto hypotézu ověřit?
4. Jaké se nabízejí možnosti objektivního posouzení efektu rozvoje čtenářské gramotnosti při pozorování žáků? Sám uvádíte, že pozorování mohlo být zkresleno Vaší subjektivitou.

Předložená práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací a všechny dokumenty, na které systémy Theses.cz a Turnitin poukazují, jsou řádně citovány.

Práci velice ráda doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 26. 8. 2024

Podpis
PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.